

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 15Co/18/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8711200254
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 12. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Ilčinová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2020:8711200254.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Anny Ilčinovej a členov senátu JUDr. Jozefa Angeloviča a JUDr. Viery Zolákovej v spore žalobcu: N. A., D.. XX.XX.XXXX, N. A., XXX XX A., právne zastúpeného Beňo & partners advokátska kancelária, s. r. o, so sídlom Námestie sv. Egídia 40/93, 058 01 Poprad, IČO: 44 250 029, proti žalovanej: Slovenská republika, zastúpenej Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom Račianska ulica 71, 813 11 Bratislava, IČO: 00 166 073, o náhradu škody spôsobenú nezákonným rozhodnutím s príslušenstvom, o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Poprad, č. k. 9C/6/2011-271 z 12. júna 2020 takto

rozhodol:

Potvrdzuje rozsudok vo výroku o povinnosti žalovanej zaplatiť žalobcovi titulom nemajetkovej ujmy sumu 9.450,- eur.

Mení rozsudok vo výroku o trovách konania tak, že v časti nároku na náhradu majetkovej škody sporové strany nemajú na náhradu trov konania právo a v časti nároku na náhradu nemajetkovej ujmy má žalobca proti žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % z prisúdenej sumy.

Žalobca má nárok na náhradu trov odvolacieho konania proti žalovanej v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Poprad (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi titulom náhrady trov právneho zastúpenia sumu 2.150,43 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 7,5 % ročne od 12. júla 2011 do zaplatenia do troch dní od právoplatnosti rozsudku, uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi titulom nemajetkovej ujmy sumu 9.450,- eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku, zamietol žalobu v prevyšujúcej časti a priznal žalobcovi náhradu trov konania z prisúdeného nároku vo výške 100 %.

2. V odôvodnení uviedol, že medzitýmnym rozsudkom, č. k. 9C/6/2011-147 zo 6. februára 2014 rozhodol, že nárok žalobcu na náhradu škody spočívajúcej v majetkovej a nemajetkovej ujme je čo do základu opodstatnený. V zákonom stanovenej lehote podala proti medzitýmnemu rozsudku odvolanie žalovaná, o ktorom rozhodol Krajský súd v Prešove rozsudkom, č. k. 12Co/70/2014-185 z 23. júna 2015 tak, že napadnutý rozsudok potvrdil. V zákonom stanovenej lehote podala proti tomuto rozsudku dovolanie žalovaná, o ktorom rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením, sp. zn. 8 Cdo/34/2016 z 23. marca 2016 tak, že napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie. Po vrátení veci a doručení vyjadrení odvolacích súd rozsudkom, č. k. 12Co/92/2016-222 z 22. februára 2017 opätovne potvrdil medzitýmnym rozsudkom súdu prvej inštancie. V zákonom stanovenej lehote opätovne podala proti tomuto rozsudku dovolanie žalovaná, o ktorom rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením, sp. zn. 8Cdo/163/2017 z 12. augusta 2019 tak, že dovolanie žalovanej odmietol.

3. Súd prvej inštancie po vrátení veci dovolacím súdom vychádzal zo zistenia, že zvolený obhajca, ktorý žalobcu zastupoval v trestnom konaní vedenom na Okresnom súde Poprad pod sp. zn. 5T/65/2007, si voči žalobcovi ako obvinenému uplatnil náhradu trov poskytnutej obhajoby v zmysle vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení účinnom do 31. decembra 2008 (ďalej len „vyhláška MS SR o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb“).

4. Súd prvej inštancie mal z výsledkov vykonaného dokazovania preukázané vykonanie všetkých úkonov právnej služby uplatnených v žalobe, ich rozsah a účel, okrem vykonania rozhovorov s obvineným vo väzbe. Obhajca vyčíslil celkovú sumu trov obhajoby na 102.144,- Sk (3.390,- eur) a žalobca mu túto sumu uhradil dvomi splátkami, dôkazom čoho je príjmový pokladničný doklad na sumu 100.000,- Sk z 9. decembra 2006 a príjmový pokladničný doklad na sumu 2.000,- Sk z 30. decembra 2007.

5. S poukazom na uvedené súd prvej inštancie priznal žalobcovi náhradu majetkovej ujmy spočívajúcu v preukázaných a účelne vynaložených trovách obhajoby v celkovej výške 2.150,43 eur (64.784,- Sk). Súd zamietol žalobu v časti nároku na náhradu majetkovej ujmy, predmetom ktorého bola odmena za porady s klientom konané 21. decembra 2006, 16. marca 2007, 11. mája 2007, 4. septembra 2007, 19. septembra 2007 a 28. septembra 2007 a s ňou súvisiaci režijný paušál, pretože tieto trovy nepovažoval z dôvodu počtu a frekvencie uskutočnených porád za účelne vynaložené, ako aj v časti nároku na náhradu majetkovej ujmy, predmetom ktorého boli cestovné výdavky obhajcu, keďže vykonanie týchto pracovných ciest žalobca žiadnym spôsobom nepreukázal. Čo sa týka nároku žalobcu na úrok z omeškania, súd sa stotožnil s tvrdením žalovanej, že vo vzťahu k trovám právneho zastúpenia sa mohla dostať do omeškania až uplynutím lehoty na predbežné prerokovanie nároku, preto priznal žalobcovi úrok z omeškania vo výške 7,5 % ročne od 12. júla 2011 a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol.

6. Vo vzťahu k nároku žalobcu na náhradu nemajetkovej ujmy vychádzal súd prvej inštancie zo zistenia, že výkon väzby žalobcu zasiahol do vzťahu medzi ním a jeho v tom čase maloletým synom, ktorý od 1. septembra 2007 nastúpil do prvého ročníka základnej školy.

7. Súd prvej inštancie mal z výsledkov vykonaného dokazovania preukázanú príčinnú súvislosť medzi výkonom väzby žalobcu a budovaním vzťahu s maloletým synom. Žalobca sa v čase výkonu väzby nemohol so svojím synom stýkať, nemohol mu byť nápomocný ako otec pri nástupe do základnej školy a náročné po citovej stránke boli aj návštevy maloletého vo výkone väzby. Žalobca sa nemohol venovať maloletému synovi, nemohli byť vo vzájomnom kontakte a rozvíjať svoj vzťah. Žalobca nepredložil žiadne lekárske správy, z ktorých by vyplývalo, že jeho kožné ochorenie sa zhoršilo z dôvodu výkonu väzby. Rovnako nebolo preukázané, že počas výkonu väzby nebola žalobcovi poskytnutá riadna zdravotná starostlivosť, ale ani to, že mu bola spôsobená vážna ujma, ktorá vyústila do problémov s jeho pôvodnou váhou. Dopad výkonu väzby na manželstvo žalobcu bol taký, že jeho manželstvo bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu Poprad, sp. zn. 17C/140/2006 z 27. februára 2007, pričom z návrhu na rozvod manželstva podaného bývalou manželkou žalobcu 8. augusta 2006 vyplýva, že problémy v ich manželstve vznikli v dôsledku mimomanželských vzťahov žalobcu, ale aj v dôsledku vzatia žalobcu do väzby v jeseni 2005. Vplyv výkonu väzby na povesť žalobcu a na sféru vzťahov s príbuznými a priateľmi nebol preukázaný, keďže z výpovede matky žalobcu vyplýva, že v rodine sa nepoškodila jeho povesť; možno k zhoršeniu jeho povesti došlo medzi jeho kamarátmi. Zároveň nebol preukázaný ani vplyv výkonu väzby na jeho možnosť zamestnať sa, pretože z jeho výpovede vyplynulo, že po prepustení z väzby v decembri 2007 čiastočne pracoval ako brigádnik až dovtedy, kým v priebehu roka 2008 nenastúpil do výkonu trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený za iný trestný čin a po prepustení z tohto výkonu trestu v roku 2013 sa riadne zamestnal.

8. S poukazom na skutočnosť, že väzba žalobcu trvala 378 dní, súd prvej inštancie dospel k záveru, že takéto obmedzenie osobnej slobody je dôvodom na priznanie náhrady nemajetkovej ujmy. Čo sa týka spôsobu určenia jej výšky súd poukázal na závery uvedené v rozsudku Najvyššieho súdu Českej republiky, sp. zn. 30Cdo/2357/2010, podľa ktorých časové okolnosti väzby sú objektívne vyjadriteľným kritériom na posúdenie celkovej výšky odškodnenia, a preto vychádzajúc z úrovne odškodnenia jednotlivých európskych štátov ako aj zo životnej úrovne v Českej republike vyslovil, že adekvátnym odškodnením je čiastka v rozmedzí 20,- eur až 60,- eur za jeden deň väzby. V tejto súvislosti poukázal aj na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. I. ÚS 702/2016, v ktorom súd uviedol, že zdôvodnenie rozhodnutia, ktoré vychádza z týchto kritérií je ústavne akceptovateľné a nevykazuje

znaky arbitrárnosti. Na podporu uvedeného súd poukázal aj na rozhodnutia Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp. zn. 13Co/113/2014 a sp. zn. 13Co/179/2016, v ktorých súd pri určení výšky nemajetkovej ujmy za jeden deň vychádzal z jednej tridsiatiny priemernej nominálnej mesačnej mzdy zamestnanca v hospodárstve Slovenskej republiky za ten-ktorý rok. Keďže priemerná nominálna mesačná mzda zamestnanca v hospodárstve Slovenskej republiky za rok 2007 predstavovala 20.146,- Sk (668,72 eur), z čoho jedna tridsiatina činí 22,30 eur a preukázateľne došlo k zásahu do rodičovských práv žalobcu, určil ako primeranú za jeden deň väzby náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 25,- eur, v dôsledku čoho priznal žalobcovi za 378 dní väzby odškodnenie vo výške 9.450,- eur a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol. Súd prvej inštancie sa stotožnil s výpoveďou žalovanej, že povinnosť na plnenie náhrady nemajetkovej ujmy vzniká až konštitutívnym rozhodnutím súdu, preto žalobcovi nepatria z takéhoto plnenia úroky z omeškania.

9. Súd prvej inštancie predmet sporu právne posúdil podľa § 17 ods. 1, 2, 3 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov (ďalej len „zákon o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci“), čl. 5 ods. 5 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, § 18 ods. 2, § 24 ods. 2, 3 zákona č. 586/2003 Z.z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov, § 14 ods. 1 písm. b), § 16 ods. 4 vyhlášky MS SR o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb. Úrok z omeškania priznal prvoinštančný súd žalobcovi odkazom na § 517 ods. 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník.

10. O trovách konania strán sporu rozhodol súd prvej inštancie podľa § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) a priznal žalobcovi proti žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % z prisúdenej sumy.

11. V zákonom stanovenej lehote podala proti rozsudku súdu prvej inštancie, proti výroku o povinnosti žalovanej zaplatiť žalobcovi titulom nemajetkovej ujmy sumu 9.450,- eur a výroku o trovách konania odvolanie žalovaná. Namietala, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, teda odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP. Mala za to, že súd prvej inštancie sa pri určení výšky náhrady nemajetkovej ujmy dôsledne neriadil § 17 ods. 3 a 4 zákona o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci v znení účinnom od 1. januára 2013, ani judikatúrou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v obdobných veciach, (týkajúcou sa limitácie výšky odškodnenia nemajetkovej ujmy aplikovaním hmotnoprávných predpisov upravujúcich odškodňovanie obetí násilných trestných činov, predovšetkým zákona č. 215/2006 Z.z. o odškodňovaní osôb poškodených násilnými trestnými činmi, resp. zákona č. 274/2017 Z.z. o obetiach trestných činov a o zmene a doplnení niektorých zákonov), aplikovanie ktorých je nevyhnutné z dôvodu zachovania primeranosti náhrady nemajetkovej ujmy v porovnaní s odškodnením za poškodenie zdravia alebo za spôsobenie smrti. V súvislosti s vylúčením priamej aplikácie § 17 ods. 4 zákona o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci v znení účinnom od 1. januára 2013 súdom prvej inštancie v tomto konaní tvrdila, že zákon o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, resp. zákon č. 412/2012 Z.z. ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov neobsahuje osobitnú úpravu prechodných ustanovení vo vzťahu k novelizovanému zneniu § 17 ods. 4, preto všetky uplatnené nároky, ktoré je možné subsumovať pod úpravu tohto ustanovenia sa posudzujú podľa znenia tohto ustanovenia zákona platného a účinného v čase, v ktorom sa o uplatnenom nároku rozhoduje, v dôsledku čoho sa súd pri určení výšky priznanej náhrady nemajetkovej ujmy má riadiť týmto novelizovaným znením § 17 ods. 4 určujúcim maximálnu možnú výšku priznanej náhrady. Zároveň poukázala na uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 3Cdo 19/2018 z 24. júla 2018 a sp. zn. 3Cdo 25/2019 z 20. júna 2019, v ktorých súd dospel k záveru, že pri určovaní výšky náhrady za porušenie osobnostných práv musí byť zohľadnená výška náhrady, ktorá je priznávaná za telesné zranenia alebo ktorá je priznávaná obetiam násilných činov, pričom náhrada za porušenie iných osobnostných práv by nemala bez existencie závažných a dostatočných dôvodov prevyšovať maximálnu výšku náhrady priznávanej za telesné zranenia alebo násilné činy. Ďalej žalovaná konštatovala, že pri porovnaní súdom prvej inštancie priznanej výšky náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 9.450,- eur s limitmi odškodnenia podľa osobitných predpisov, na ktoré súd musí pri posudzovaní veci prihliadať, je síce zrejmé, že súd maximálnu možnú výšku odškodnenia neprekročil, avšak s ohľadom na osobu žalobcu a skutkový stav zistený vykonaným dokazovaním vo vzťahu k následkom vyvolaným väzbou v živote žalobcu, nemožno súdom priznanú výšku náhrady vyhodnotiť ako primeranú a adekvátnu, pričom pre priznanie sumy v takejto výške neboli

a nie sú splnené ani predpoklady v zmysle § 17 ods. 3 zákona o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci. Rovnako uznala, že ani pri posúdení veci z hľadiska adekvátneho odškodnenia za deň väzby podľa rozsudku Najvyššieho súdu Českej republiky, sp. zn. 30Cdo 2357/2010 síce náhrada priznaná súdom prvej inštancie nevybočuje z uvedeného rozmedzia a pohybuje sa pri dolnej hranici takto vymedzeného odškodnenia za deň väzby, avšak vzhľadom na skutočnosti vzťahujúce sa k osobe žalobcu a k následkom väzby, ktoré mal súd prvej inštancie za preukázané mala za to, že je dôvodné zvažovať priznanie náhrady aj v nižšej sume ako je 20,- eur za deň väzby.

12. Vo vzťahu k výroku o trovách konania žalovaná tvrdila, že žalobca sa žalobou od nej domáhal zaplatenia náhrady majetkovej škody vo výške 3.390,- eur a náhrady nemajetkovej ujmy vo výšky 50.000,- eur, súhrnne teda žalobou žiadala, aby ju súd zaviazal na zaplatenie 53.390,- eur a súd prvej inštancie ju rozsudkom zaviazal na zaplatenie náhrady škody vo výške 2.150,43 eur a náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 9.450,- eur, t. j. spolu vo výške 11.600,43 eur a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol ako nedôvodnú. Z toho je podľa nej zrejmé, že ak žalobca bol úspešný len v rozsahu 21,73 %, nemôže mu patriť náhrada trov konania podľa § 255 ods. 1 CSP a už vôbec nie náhrada trov konania v rozsahu 100 % z prisúdenej sumy, ale o náhrade trov konania bolo potrebné rozhodnúť podľa § 255 ods. 2 CSP, keďže jej vznikol nárok na náhradu trov konania vo výške 56,54 %. Zároveň podotkla, že zákonné ustanovenie, ktoré by súdu v rámci rozhodovania o trovách konania súvisiacich s priznaným plnením, ktorého výška bola určená na základe voľnej úvahy súdu, dávalo oprávnenie priznať strane plnú náhradu trov konania, sa v CSP nikde nenachádza, preto podľa jej názoru pre rozhodovanie o trovách konania už nie je podstatné, či výška plnenia závisela od úvahy súdu. Čo sa týka žalobou uplatnenej náhrady majetkovej škody pripomenula, že úspech žalobcu v tejto časti bol len v rozsahu 63,43 %, teda žalobcovi nemohlo vzniknúť právo na náhradu škody v rozsahu 100 % z prisúdeného nároku (správne nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % z prisúdeného nároku).

13. Na základe uvedených skutočností žalovaná žiadala odvolací súd, aby rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti zmenil tak, že určí výšku náhrady nemajetkovej ujmy, ktorá bude zodpovedať zákonnej úprave a judikatúrnej praxi upravujúcej limity odškodnenia pri zohľadnení prevažujúcej absencie preukázaných zásahov, ktorá vylučuje priznanie náhrady nemajetkovej ujmy približujúcej sa limitu odškodnenia. V prípade, že odvolací súd nevzhladne ani čiastočnú dôvodnosť odvolania vo veci samej, žalovaná žiadala o zmenu výroku rozsudku o trovách konania tak, že žalobca je povinný nahradiť žalovanej trovy konania v rozsahu 56,54 %.

14. K odvolaniu žalovanej sa vyjadril žalobca podaním z 3. augusta 2020. V súvislosti s primeranosťou výšky náhrady nemajetkovej ujmy zopakoval argumenty o dopade výkonu väzby na jeho osobu, ktoré uvádzal už v priebehu konania. K výroku o trovách konania uviedol, že kombináciou § 255 ods. 1 CSP a článku 4 ods. 1 a 2 CSP je nevyhnutné dospieť k záveru, že v prípadoch, kedy nie je možné od strany sporu spravodlivo požadovať, aby poznala výšku svojho nároku pred začatím konania, a kedy výška nároku závisí plne od úvahy súdu alebo znalca, je taký žalobca úspešný už vtedy, ak mu súd prizná jeho nárok čo do dôvodu, bez ohľadu na jeho výšku. Konečná výška trov sa potom odvíja od výšky prisúdenej čiastky. Na základe uvedených skutočností žalobca navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti potvrdil ako vecne správny.

15. Žalovaná sa k vyjadreniu žalobcu v súdom určenej lehote nevyjadrila.

16. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“), príslušný na rozhodnutie o odvolaní podľa § 34 CSP preskúmal napadnutý rozsudok ako aj konanie mu predchádzajúce v súlade s ustanovením § 379 a nasl. CSP a dospel k záveru, že odvolanie žalovanej je čiastočne dôvodné. O odvolaní bolo rozhodnuté postupom podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario, pričom miesto a čas vyhlásenia rozhodnutia boli oznámené na úradnej tabuli súdu a na príslušnej webovej stránke najmenej 5 dní pred rozhodnutím.

17. V odvolacom konaní z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací súd vec prejedná v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje to, ohľadne akých výrokov rozhodnutia súdu prvej inštancie nastal suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví medze, v ktorých je odvolací súd oprávnený a povinný rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať.

18. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte s namietaným nesprávnym právnym posúdením, to, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (Ústavný súd Slovenskej republiky II.ÚS 78/05).

19. Súd prvej inštancie v predmetnom spore vykonal potrebné dokazovanie, na základe ktorého dospel k správnym skutkovým zisteniam a z týchto vyvodil aj správny právny záver. Odvolací súd vo vzťahu k odvolacím námietkam žalovanej uvádza nasledovné.

20. Odvolací súd sa stotožňuje s tvrdením žalovanej, že zákon o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, resp. zákon č. 412/2012 Z.z. ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov neobsahuje osobitnú úpravu prechodných ustanovení vo vzťahu k novelizovanému zneniu § 17 ods. 4, preto všetky uplatnené nároky, ktoré je možné subsumovať pod úpravu tohto ustanovenia, sa posudzujú podľa znenia tohto ustanovenia zákona platného a účinného v čase, v ktorom sa o uplatnenom nároku rozhoduje, v dôsledku čoho sa súd pri určení výšky priznanej náhrady nemajetkovej ujmy má riadiť týmto novelizovaným znením § 17 ods. 4 určujúcim maximálnu možnú výšku priznanej náhrady.

21. Odvolací súd poukazuje na ustanovenie § 17 ods. 4 zákona o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, v zmysle ktorého výška náhrady nemajetkovej ujmy priznanej podľa odseku 2 nemôže byť vyššia ako výška náhrady poskytovaná osobám poškodeným násilnými trestnými činmi podľa osobitného predpisu. Týmto osobitným predpisom je v súčasnosti zákon č. 274/2017 Z.z. o obetiach trestných činov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o obetiach trestných činov“).

22. Podľa § 13 zákona o obetiach trestných činov celková suma odškodnenia poskytnutá podľa tohto zákona nesmie presiahnuť päťdesiatnásobok minimálnej mzdy.

23. V tejto súvislosti odvolací súd uvádza, že žalobca sa žalobou domáha náhrady nemajetkovej ujmy spôsobenej výkonom väzby, v ktorej bol od 8. decembra 2006 do 20. decembra 2007. Minimálna mzda bola v roku 2006 vo výške 7.600,- Sk (252,27 eur) a v roku 2007 vo výške 8.100,- Sk (268,87 eur), teda jej 50- násobok predstavoval v roku 2006 sumu vo výške 380.000,- Sk (12.613,68 eur) a v roku 2007 sumu vo výške 405.000,- Sk (13.443,53 eur).

24. Súd prvej inštancie priznal žalobcovi náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 9.450,- eur, ktorá predstavuje približne dve tretiny 50-násobku minimálnej mzdy v danom období, pričom, ako to vyplýva z podaného odvolania, túto skutočnosť nespochybnila ani žalovaná.

25. Žalovaná v odvolaní namietala, že pre priznanie sumy v takejto výške neboli a nie sú splnené ani predpoklady v zmysle § 17 ods. 3 zákona o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci. Túto jej odvolaciu námietku považuje odvolací súd za nedôvodnú.

26. Odvolací súd poukazuje na body 15. až 21. odôvodnenia napadnutého rozsudku, v ktorých súd prvej inštancie detailne uviedol ako tú-ktorú okolnosť obsiahnutú v § 17 ods. 3 zákona o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci posúdil a súčasne aj to, na ktorú okolnosť pri určovaní výšky náhrady nemajetkovej ujmy prihliadal.

27. Čo sa týka odvolacej námietky žalovanej ohľadom výšky náhrady nemajetkovej ujmy priznanej žalobcovi za jeden deň väzby, odvolací súd podotýka, že žalovaná síce považovala za dôvodné, vzhľadom na skutočnosti vzťahujúce sa k osobe žalobcu a k následkom väzby, ktoré mal súd prvej inštancie za preukázané, zvažovať priznanie náhrady aj v nižšej sume ako je 20,- eur za deň väzby, na druhej strane však sama uznala, že náhrada priznaná súdom prvej inštancie nevybočuje z rozmedzia vymedzeného v rozsudku Najvyššieho súdu Českej republiky, sp. zn. 30Cdo 2357/2010 a pohybuje sa pri dolnej hranici takto vymedzeného odškodnenia za deň väzby.

28. Zároveň odvolací súd zdôrazňuje, že výška priznanej náhrady nemajetkovej ujmy závisí na úvahe súdu, ktorý o nej rozhoduje, avšak pri takejto úvahe neexistuje pre rozhodujúci súd priestor pre svojvoľu, či arbitrážnosť. Keďže v prejednávanej veci súd prvej inštancie tieto kritéria pri určovaní výšky náhrady nemajetkovej ujmy preukázateľne splnil, odvolací súd nepovažoval ani túto odvoláciu námietku žalovanej za dôvodnú.

29. S poukazom na uvedené odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku o povinnosti žalovanej zaplatiť žalobcovi titulom nemajetkovej ujmy sumu 9.450,- eur v súlade s ustanovením § 387 ods. 1, 2 CSP ako vecne správny.

30. Vo vzťahu k tvrdeniu žalovanej, že žalobca súhrne žalobou žiadal, aby ju súd zaviazal na zaplatenie 53.390,- eur a súd prvej inštancie ju rozsudkom zaviazal na zaplatenie 11.600,43 eur, z čoho je podľa nej zrejmé, že žalobca bol úspešný len v rozsahu 21,73 %, odvolací súd uvádza, že ak strana sporu v jednej žalobe uplatní niekoľko samostatných nárokov, postupuje sa pri rozhodovaní o náhrade trov konania podľa zásad pre priznanie náhrady trov konania pri každom nároku samostatne.

31. Pokiaľ žalovaná tvrdí, že zákonné ustanovenie, ktoré by súdu v rámci rozhodovania o trovách konania súvisiacich s priznaným plnením, ktorého výška bola určená na základe voľnej úvahy súdu dávalo oprávnenie priznať strane plnú náhradu trov konania sa v CSP nikde nenachádza, odvolací súd konštatuje, že priznanie plnej náhrady trov konania výlučne z prisúdenej sumy je v tomto prípade zdôvodniteľné cez interpretáciu pojmu „úspech vo veci“ (§ 255 CSP), keďže ten sa skúma čo do právneho základu a nie čo do výšky priznaného nároku.

32. Pokiaľ žalovaná namieta, že úspech žalobcu bol v časti náhrady majetkovej škody len v rozsahu 63,43 %, teda žalobcovi nemohlo vzniknúť právo na náhradu trov v rozsahu 100 % z prisúdeného nároku, odvolací súd považuje túto jej odvoláciu námietku za dôvodnú.

33. Žalobca sa žalobou domáhal náhrady majetkovej škody vo výške 3.390,- eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 7,5 % ročne od 27. novembra 2008 do zaplatenia a súd prvej inštancie mu napadnutým rozsudkom priznal náhradu majetkovej škody vo výške 2.150,43 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 7,5 % ročne od 12. júla 2011 do zaplatenia, z čoho vyplýva, že žalobca bol v tejto časti istiny úspešný v rozsahu 26,86 % (63,43 % - 36,57 %).

34. Podľa § 255 ods. 2 CSP, ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

35. Podľa § 388 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie.

36. Odvolací súd rozhodol o trovách konania v časti nároku na náhradu majetkovej škody podľa § 255 ods. 2 CSP tak, že sporové strany nemajú na náhradu trov konania právo, a to vzhľadom na ich čiastočný úspech.

37. S poukazom na uvedené odvolací súd čiastočne zmenil rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku o trovách konania v súlade s ustanovením § 388 CSP tak, že v časti nároku na náhradu majetkovej škody sporové strany nemajú na náhradu trov konania právo a v časti nároku na náhradu nemajetkovej ujmy má žalobca proti žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % z prisúdenej sumy.

38. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého žalobca ako sporová strana mal v odvolacom konaní plný úspech (žalobca mal neúspech iba v časti týkajúcej sa trov konania) a teda má nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 % proti žalovanej, ktorá v odvolacom konaní úspech nemala. Výšku týchto trov ustáli postupom podľa § 262 ods. 2 CSP súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozhodnutia odvolacieho súdu samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

39. Rozsudok bol prijatý senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh - § 428 CSP).